

ИСПОЛНИТЕЛЬНЫЙ КОМИТЕТ
НОВОКЫРЛАЙСКОГО
СЕЛЬСКОГО ПОСЕЛЕНИЯ
АРСКОГО МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА
РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН
ул.Центральная, д. 3, с.Новый Кырлай,
Арский муниципальный район, 422035

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
АРЧА МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
ЯҢА КЫРЛАЙ
АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ
БАШКАРМА КОМИТЕТЫ
Үзәк урам, 3 йорт, Яңа Кырлай авылы,
Арча муниципаль районы, 422035

Тел. (84366)56-7-32, факс (84366)56-7-34. E-mail: Nkrl.Ars@tatar.ru

11 апрель 2022 ел

КАРАР

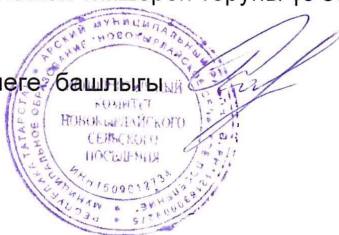
№ 11

**Арча муниципаль районы Яңа Кырлай авыл
жирлеге территориясендә жәмәгать зиратларының
эш тәртибен һәм жирләү урыннарын карап тоту
кагыйдәләрен раслау турында**

Арча районы прокуратурасы күрсәтмәсе, «Россия Федерациясендә жирле үзидәрә оештыруның гомуми принциплары турында» Федераль закон, «Жирләү һәм жирләү эше турында» Федераль закон, Россия Федерациясе Баш дәүләт санитар табибының 2021 елның 28 гыйнварындагы 3 номерлы карары белән расланган "Шөһәр һәм авыл жирлекләре территорияләрен карап тотуга, су объектларына, эчәргә яраклы суга һәм халыкны эчәргә яраклы су белән тәэмин итүгә, атмосфера һавасына, туфракка, торак биналарга, житештерү, жәмәгать биналарыннан файдалануга, санитария-эпидемияләргә каршы (профилактика) чаралар оештыру һәм үткөрүгә карата санитар-эпидемиологик таләпләр" СанПиН 2.1.3684-21 һәм санитар нормалар нигезендә Татарстан Республикасы Арча муниципаль районы Яңа Кырлай авыл жирлеге башкарма комитеты карар бирә:

1. Арча муниципаль районы Яңа Кырлай авыл жирлеге территориясендә жәмәгать зиратларының эш тәртибен расларга (1нче кушымта).
2. Арча муниципаль районы Яңа Кырлай авыл жирлеге территориясендә жирләү урыннарын карап тоту кагыйдәләрен расларга (2 нче кушымта).
3. Әлеге карарны Татарстан Республикасы хокукый мәгълүмат рәсми порталында (<http://pravo.tatarstan.ru>) бастырып чыгарырга һәм Арча муниципаль районының рәсми сайтында (<http://arsk.tatarstan.ru>) һәм Яңа Кырлай авыл жирлегенең мәгълүмат стендларында урнаштыру юлы белән халыкка житкерергә.
4. Әлеге карарның үтәлешен тикшереп торуну үз өстемә алам.

Яңа Кырлай авыл жирлеге башлыгы

Г.Г.Сәфәров

**Арча муниципаль районы Яңа Кырлай авыл җирлеген территориясендә җәмәгать
зиратларының эш тәртібе**

1. Гомуми нигезләмәләр

1.1. Җәмәгать зиратларының эш тәртібе (алга таба - Тәртип) «Россия Федерациясендә җирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 06 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә эшләнә. «Җирләр һәм җирләр эше турында» 1996 елның 12 гыйнварындагы 8-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә җирлек территориясендә аның вафатыннан соң һәр кешегә, аның ихтыяр белдерүен исәпкә алып, әлегә Кагыйдәләр нигезендә мәетне (жәсәден) күмү өчен бушлай җир кишәрлеген бирү гарантияләнгән.

1.2. Гражданныр җирләрне мәстәкыйль рәвештә оештыралар, ул турыда Яңа Кырлай авыл җирлеген башкарма комитетына хәбәр итәләр.

1.3. Зиратны карап тоту, тәзекләндерү һәм реконструкцияләү эшләрен Яңа Кырлай авыл җирлеген башкарма комитеты башкара.

2. Җирләр тәртібе

2.1. Җирләр - кеше үлгәннән соң гәүдәсен (жәсәден) җиргә күмү буенча аның ихтыяр белдерүен исәпкә алып һәм санитария таләпләренә һәм башка таләпләргә каршы килми торган горәф-гадәтләр һәм традицияләр нигезендәге йола чаралары.

2.2. Үлгән (вафат булган) кешене авыл җирлеген территориясендә җәмәгать зиратларында күмү түбәндәге җәмәгать зиратларында башкарыла:

- Яңа Кырлай авылы (мәселманныр),
- Яңа Иябаш авылы (мәселман),
- Пионер авылы (мәселман),
- Өчиле авылы,
- Чиканас авылы,
- Иске юрт авылы (мәселман),
- Югары Бирәзә авылы (мәселман),
- Күкчә-Бирәзә авылы,

2.3. Мәрхүмне җирләр бу эшне үз өстенә алган зат тарафыннан паспорттын яисә шәхесен таныкый торган башка документны күрсәтеп, ЗАГС органнары биргән үлем турында таныкыйк нигезендә башкарыла.

2.4.Жәмөгәт зиратларында җирләү дин, хәрби, башка горейф-гадәтләрне, горейф-гадәтләрне исәпкә алып башкарылырга мөмкин. Жәмөгәт зиратларда ялгыз, тугандаш җирләү өчен аерымланган җир кишәрлекләре (зоналары) каралган. Җирләүнең башка төрләре каралмаган.

2.5.Мөрхүмне җирләү өчен жәмөгәт зиратлары территорияләрендә бушлай бирелә торган җир кишәрлеге күләме җирле үзидарә органы тарафыннан вафат булган затның ирен (хатынын) яки якин туганын әлеге кишәрлектә җирләүгә гарантия бирә торган итеп билгеләнә.

2.6.Мәетне җирләү өчен бушлай бирелә торган җир кишәрлеге күләме:

Күмү төре	Озынлыгы,	Киңлеге, м	Мәйдан кв. м
Ялгыз кабер	3,5	2,0	7,0
Туганнар каберлеге	3,5	4,0	14,0
Көл салынган урнаны күмү өчен	0,8	1,1	0,88
Гаилә каберлекләре	3,5	8,0	28,0

Ялгыз каберлекләр-ялгыз гражданны, аларны күмгәндә хатыны (ире), якиннары (балалары, әти-әниләре, уллыкка алынган балалары, бертуганнары, оныклары, әби-бабалары), башка туганнары, үлгән (вафат булган) затның законлы вәкилләре яисә үлгән (вафат булган) кешене җирләүне үз өстенә алган башка затлар (алга таба - – җирләү бурычын үз өстенә алган зат) туганнар яки гаилә каберлеге булдыру турында хәбәр итмәгән гражданны, шулай ук шәхесләре Эчке эшләр органнары тарафыннан билгеләнмәгән яки туганнары булмаган гражданны, яки алар тарафыннан мөрхүмне җирләү мөмкинлеге булмаган затларны күмү өчен жәмөгәт зиратлары территориясәндә түләүсез бирелә торган җирләү урыннары.

Туганнар каберлеге -шул ук урында мөрхүмнең хатынын (ирен) яки якин туганын күмүне гарантияли торган мөрхүмне җирләү өчен жәмөгәт зиратлары территориясәндә бушлай бирелә торган җирләү урыннары Туганнар каберлеге урыннары мәетне җирләгәндә, яғни туганнар каберлеге өчен урын бирү турында гариза белән Башкарма комитетка мөрәҗәгать иткән көнне бирелә.

Гаилә (ыруг) каберлеге - өч һәм аннан да күбрәк үлгән туганнары җирләү урыннары.

2.7. Каберләр арасы озын яктан 1 метрдан, кыска яктан - 0,5 метрдан да ким булмаска тиеш. Кабернең озынлыгы - 2,0 м, киңлеге - 1,0 м, тирәнлеге - 1,5 м булырга тиеш. Үлгән балаларны күмгәндә каберләрнең зурлыгы тиешенчә киметелергә мөмкин.

3. Кабер өсте корылмаларын урнаштыру һәм аларны карап тоту

3.1.Зиратта кабер өсте корылмаларын (кабер ташларын) һәм чардуганнары урнаштыру бирелгән урыннар чикләрендә генә рөхсәт ителә. Куела торган кабер ташлары һәм чардуганнарның каберлек читеннән күрше каберлекләр өстенә чыгып торган урыннары булырга тиеш түгел. Кабер өстендәге ташның биеклегә 2 метрдан, чардуганның 1 метрдан артмаска тиеш.

3.2.Кабер өстендәге һәйкәлләр (кабер ташлары) бу урында чыннан да күмелгән затлар турындагы мәгълүматларга туры килергә тиеш.

3.3. Кабер өстендәге корылмалардан (кабер ташларыннан) һәм чардуганнардан файдалану срогы чикләнми, моңа кешеләрнең сәламәтлегенә, күрше җирләү урыннарының сакланышын тәэмин итүгә куркыныч яный торан тузган объектлар керми.

3.4. Кабер өсте корылмалары төзелеш нормаларының һәм кагыйдәләренең тиешле таләпләрен үтәп урнаштырыла.

3.5. Гражданнар (оешмалар) куйган кабер ташлары (һәйкәлләр, чәчәклекләр һ.б.) аларның милкә булып тора.

3.6. Авыл җирлеге башкарма комитеты кабер өсте корылмалары өчен матди җаваплылык тотмый.

3.7. Кабер өсте корылмалары, каберлекне карап тоту һәм җирләү турында белешмәләр булмаганда, каберлек законда билгеләнгән тәртиптә хужасыз дип танылырга мөмкин.

4. Зират эше кагыйдәләре

4.1. Зират көн саен килеп йөрү өчен ачык.

4.2. Зиратта җирләү эшләре көн саен 10.00 сәгатьтән 18.00 сәгатькә кадәр башкарыла.

4.3. Зират территориясендә килүчеләр җәмәгать тәртибен һәм тынлыкны сакларга тиеш.

4.4. Зиратка килүчеләр түбәндәге хокукларга ия:

- өлеге тәртип нигезендә таш һәм чардуган куярга;
- кабер өстенә чәчәкләр утыртырга;
- гамәлдәге законнарда каралган башка хокукларга.

4.5. Зират территориясендә килүчеләргә түбәндәгеләр тыела:

- авыл җирлеге башкарма комитетына гражданлык хәле актларын рәсмиләштерү органнары тарафыннан бирелгән үлем турында таныклык яисә медицина учреждениесе тарафыннан бирелгән билгеләнгән формадагы документны күрсәтмичә генә күмүне үз белдеге белән башкарырга;
- зиратта ташларны, жиһазларны бозарга, территорияне чүпләргә;
- яшел утыртмаларны кисәргә, чәчәкләрне өзәргә, такыяларны җыярга;
- этләр йөртәргә, йорт хайваннарын көтәргә, кош-корт тотарга, җиләк-җимеш, гәмбә җыярга;
- грунт казырга һәм төзелеш материаллары запасларын калдырырга;
- җирләү өчен бирелгән җирләрдән тыш, үз белдеге белән җирләү рөхсәт ителми. Мондый гамәлләр кылган затларга әйләнә-тирә мохиткә зыян китерә торган гамәлләр өчен гамәлдәге законнар чаралары кулланыла;
- зират территориясенә җәмәгать тәртибен һәм чисталыгын боза торган башка гамәлләр башкарырга.

4.6. Өлеге Тәртипне бозган өчен гаепле затлар гамәлдәге законнар нигезендә җаваплы булалар

Арча муниципаль районы Яңа Кырлай авыл җирлеге территориясендә җирләү урыннарын карап тоту кагыйдәләре

Өлеге җирләү урыннарын карап тоту кагыйдәләре (алга таба - Кагыйдәләр) 2003 елның 06 октябрәндәге «Россия Федерациясендә җирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 131-ФЗ номерлы, «Җирләү һәм җирләү эше турында» 1996 елның 12 гыйнварындагы 8-ФЗ номерлы Федераль законнар нигезендә авыл җирлегендә җирләү урыннарын тиешенчә саклауны тәмин итү, зиратларны карап тоту буенча санитария һәм экология таләпләрен үтәү максатыннан эшләнә.

1.Зират кишәрлеген һәм территориясен урнаштыруга таләпләр

1.1 Зират территориясе, җирләү ысулының нинди булуына карамастан, түбәндәге функциональ зоналарга бүленә:

- көрү;
- җирләү;
- зират периметры буйлап саклагыч (яшел) зона.

1.2 Җирләү зонасы зиратның төп функциональ өлеше булып тора. Җәмәгать зиратларында ялгыз кабер, туганнар каберлеге, гаилә каберлеге һәм мемориаль корылмалар өчен урыннар, шулай ук шәхесләре ачыкланмаган мәрхүмнәрне җирләү өчен урыннар карала.

2.Җирләү урыннарын жиһазлау һәм яшелләндерү

2.1.Җирләү урыннарын яшелләндерү һәм төзекләндерү гамәлдәге нормалар һәм кагыйдәләр нигезендә башкарылырга тиеш.

2.2.Җирләү урыннарын төзекләндерү, грунт эшләре булган агачларны, куакларны һәм үсемлекләренә максимал саклап калу юлы белән башкарылырга тиеш.

3. Җирләү урынын карап тоту

3.1.Авыл җирлеге территориясендә җирләү урыннарын (зиратларны) карап тоту авыл җирлеге башкарма комитетына йөкләнә.

3.2.Авыл җирлеге башкарма комитеты түбәндәгеләрне тәмин итәргә тиеш:

- җирләү өчен җир кишәрлеген бүлеп бирүнең билгеләнгән нормасын үтәү;
- инженерлык жиһазларының, коймаларның, юлларның, зиратларның төзек хәлдә тотылуы һәм аларны ремонтлау;
- зират территориясен яшелләндерү, яшел үсентеләрне карау һәм яңарту;
- зират территориясен системалы жыештыру һәм чүп-чарны вакытында чыгару;
- янгын куркынычсызлыгы кагыйдәләрен үтәү;
- санитария нормаларын һәм кагыйдәләрен үтәү;
- чүп-чар жыю өчен контейнер майданчыкларын төзекләндерү;

4. Жирләү урыннарына күзәтчелек итү һәм әлеге Тәртип кагыйдәләрен бозган өчен жаваплылык

4.1. Әлеге Кагыйдәләрнең үтәлешен тикшереп торуны түбәндәгеләр гамәлгә ашыра:

-авыл жирлегә башкарма комитеты;

- гамәлдәге Россия Федерациясе законнарында каралган очракларда башка хезмәтләр.

4.2. Әлеге Кагыйдәләрне бозуда, шулай ук кабердәге предметларны (табут) һәм ритуаль атрибутларны урлауда гаепле затлар Россия Федерациясенең гамәлдәге законнары нигезендә жаваплылыкка тартылар.